

Helsingfors/Mariehamn 27.2.2008**Nr 6/08****Hänvisning** Ålands lagtings skrivelser
5.12.2007, nris 404-405/2007.

Till Justitieministeriet

Ärende Utlåtande över följande av lagtinget 18.1.2008 antagna landskapslagar:

1. Landskapslag om yrkeskompetens för lastbils- och bussförare,
2. Landskapslag om ändring av körkortslagen för landskapet Åland.

Ålandsdelegationen avger i det följande ett gemensamt utlåtande över ovan nämnda landskapslagar.

Landskapslagarnas huvudsakliga innehåll

Landskapslagen om yrkeskompetens för lastbils- och bussförare (nedan landskapslagen) gäller grundläggande yrkeskompetens och utbildning för förare av vissa motordrivna fordon avsedda för gods- eller persontransporter. Syftet med landskapslagen är att förbättra den allmänna trafiksäkerheten och säkerheten vid transporterna samt förarnas förutsättningar att sköta sina uppgifter. I körkortslagen för landskapet Åland (nedan körkortslagen) görs av landskapslagen föranledda följdändringar samt ändringar av teknisk art.

Lagstiftningsbehörigheten

Landskapslagen och körkortslagen gäller landskapets myndigheter, vägtrafik, allmän ordning och säkerhet, undervisning samt näringsverksamhet på vilka områden lagstiftningsbehörigheten tillkommer landskapet enligt 18 § 1, 6, 14, 21 och 22 punkterna i självstyrelselagen helt eller till de delar landskapslagarna reglerar.

Postadress:
Ålandsdelegationen
Länsstyrelsen
PB 58
22101 MARIEHAMN**Telefon**
växel 018-635270**Telefax**
018-635268**Adress i Helsingfors**
Georgsgatan 9 A 4
00120 HELSINGFORS

Tel. 09-643655

Landskapslagstiftningen utgör en implementering av EG-direktiv 2003/59/EG om grundläggande kompetens och fortbildning för förare av vissa vägfordon för gods- och persontransport (nedan direktivet). Direktivet ålägger medlemsstaterna att föreskriva ett system för förvärvande av grundläggande kompetens och ett utbildningsystem för förare som utför transporter med i direktivet avsedda fordon. Direktivet föreskriver bl.a. att medlemsstaternas behöriga myndigheter skall godkänna utbildningscentrum samt att dessa myndigheter eller organ som utsetts av dessa skall anordna och övervaka prov och utfärda yrkeskompetensbevis. Enligt landskapslagen ankommer det på landskapsregeringen att godkänna utbildningsarrangör, att utöva tillsyn över utbildningsverksamheten och på Ålands polismyndighet att utfärda yrkeskompetensbevis eller att göra en anteckning om yrkeskompetensen i sökandens körkort. Det är fråga om uppgifter som enligt ovan angivna lagrum i självstyrelselagen hör till landskapets behörighet. Enligt 27 § 4 punkten i självstyrelselagen har riket dock lagstiftningsbehörighet i fråga om förhållandet till utländska makter med beaktande av bestämmelserna i 9 och 9a kap. När åtgärder vidtas i Finland med anledning av beslut som fattas inom Europeiska unionen är lagstiftningsbehörigheten och behörigheten i förvaltningsärenden för Ålands del fördelad mellan landskapet och riket på det sätt som anges i självstyrelselagen. Av de förpliktelser som åvilar Finland på grund av medlemskapet i Europeiska unionen följer i förhållandet mellan riket och landskapet att landskapet är skyldigt att verkställa direktiven inom de områden som faller inom landskapets lagstiftningskompetens. Det faller härvid inom landskapets kompetens att utpeka vilka myndigheter som utför de uppgifter som hör till landskapets behörighet. Med anledning härav föranleder ovan beskrivna bestämmelser i landskapslagen ingen anmärkning i behörighetsavseende.

Inspektionsbestämmelsen i landskapslagens 34 § kan inkräkta på de i grundlagens 2 kap. angivna medborgerliga rättigheterna, på vilket område lagstiftningsbehörigheten tillkommer riket enligt självstyrelselagens 27 § 1 och 2 punkter. Bestämmelsen överensstämmer med motsvarande bestämmelse i rikets lag om yrkeskompetens för lastbils- och bussförare (FFS 273/2007, nedan rikslagen) och kan enligt 19 § 3 mom. i självstyrelselagen intas i landskapslagen. I rikslagens 13 § 2 mom. anges att inspektioner inte får företas på en plats som omfattas av hemfriden. Någon sådan bestämmelse har inte intagits i landskapslagen, men bestämmelsen i grundlagens 10 §, som bl.a. skyddar hemfriden, gäller även i landskapet.

I landskapslagen ingår ett flertal bemyndiganden för landskapsregeringen att utfärda landskapsförordningar. Med anledning härav konstateras att enligt 21 § i självstyrelselagen kan landskapsregeringen med stöd av ett bemyndigande i landskapslag utfärda landskapsförordningar i angelägenheter som hör till landskapets behö-

rihet. Genom landskapslag skall dock utfärdas bestämmelser om grunderna för individens rättigheter och skyldigheter samt om frågor som enligt grundlagen eller självstyrelselagen i övrigt hör till området för lag. Denna begränsning motsvarar begränsningen i 80 § i grundlagen. Detta innebär att det tydligt skall framgå hur normgivningsmakten delegeras och vilka områden och vilka angelägenheter delegeringen gäller. Om delegeringen av normgivningsmakten inte uppfyller de krav som grundlagen uppställer, står den i strid med 27 § 1 punkten i självstyrelselagen, som hänför stiftande av grundlag och avvikelse från grundlag till rikets behörighet. I så fall utgör ett delegeringsstadgande en behörighetsöverskridning. Ålandsdelegationen konstaterar att innehållet i delegeringarna preciseras och begränsas av den reglering som finns i landskapslagen. De gäller inte bestämmelser om grunderna för individens rättigheter eller skyldigheter eller frågor som enligt grundlagen eller självstyrelselagen hör till området för lag. De reglerar angelägenheter som kan regleras på en lägre nivå än i lag. Mot denna bakgrund föreligger ingen behörighetsöverskridning.

Bestämmelserna om tvångsmedel och straff kan med stöd av 18 § 25 och 26 punkterna i självstyrelselagen intas i landskapslagen.

Besvär bestämmelserna i landskapslagens 27 § 3 och 4 mom. överensstämmer med 25 § i självstyrelselagen.

Sammanfattning

Med hänvisning till ovanstående har Ålandsdelegationen med beaktande av självstyrelselagens bestämmelser funnit att hinder för ikraftträdande av landskapslagarna inte föreligger. Tillämpningen av landskapslagen om ändring av körkortslagen för landskapet Åland förutsätter dock att landskapslagen om yrkeskompetens för lastbils- och bussförare träder i kraft.

Ålandsdelegationen har i ärendet inhämtat utlåtande från justitieministeriets europarättsenhet, vilket bifogas.

Närvarande Ordföranden Lindbäck, ledamöterna Erlandsson, Mäenpää och Olsson jämte suppleanten Lindholm.

På Ålandsdelegationens vägnar:

Peter Lindbäck
ordförande

Rainer Åkerblom
sekreterare

JUSTITIEMINISTERIET

UTLÅTANDE

Lagberedningsavdelningen
Europarättsenheten

15.2.2008

2/08/2008

Ert brev 24.1.2008 (diariernr D10 08 01 2 och D 10 08 01 3)

**LANDSKAPSLAGEN OM YRKESKOMPETENS FÖR LASTBILS- OCH
BUSSFÖRARE OCH LANDSKAPSLAGEN OM ÄNDRING AV
KÖRKORTSLAGEN FÖR LANDSKAPET ÅLAND**

1. Begäran om utlåtande

Ålandsdelegationen har begärt justitieministeriets europarättsenhet om ett utlåtande om den 18.1.2008 antagna landskapslagen om yrkeskompetens för lastbils- och bussförare och landskapslagen om ändring av körkortslagen för landskapet Åland överensstämmer med Europeiska gemenskapens regelverk.

Som bilagor har Ålandsdelegationen bifogat följande dokument:

- Ålands lagtings beslut LTB 2/2008
- Ålands lagtings beslut LTB 3/2008
- landskapsregeringens framställning nr 6/2007-2008
- lagutskottets betänkande nr 3/2007-2008

Av landskapslagarnas förarbeten framgår att landskapslagstiftningen bygger på EG-direktiv 2003/59/EG om grundläggande kompetens och fortbildning för förare av vissa vägfordon för gods- eller persontransport.

2. Direktivet 2003/59/EG och dess genomförande

Den övergripande målsättningen med direktivet 2003/59/EG är att inrätta en standard för hela gemenskapen i fråga om grundläggande kompetens och fortbildning för förare av vissa vägfordon avsedda för gods- eller persontransport. Direktivets bestämmelserna omfattar bl.a. grundläggande yrkeskompetens, yrkeskompetensbevis om uppnådd grundläggandekompetens, fortbildning, yrkeskompetensbevis om fortbildning, utbildningsort och gemenskapskod.

Besöksadress	Postadress	Telefon	Telefax	E-post
Södra esplanaden 10 HELSINGFORS	PB 25 00023 STATSRÅDET	(09) 160 03	(09) 1606 7730	justitieministeriet@om.fi

Materialet, som Ålandsdelegationen har bifogat, har genomgått i europarättsenheten. Det framkom då inte någonting som skulle ge vid handen att de antagna landskapslagarna skulle stå uppenbart i strid med EG:s regelverk, d.v.s. avvika från substansbestämmelserna i direktiven 2003/59/EG.

Enhetschef,
lagstiftningsråd

Jaana Jääskeläinen

lagstiftningsråd

Hanna-Mari Kotivuori